

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4772/2019
26.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиље „Eurobank“ АД Београд, чији је пуномоћник Светлана Анђелковић Милошевић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Сениша Рајић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5822/18 од 18.07.2019. године, у седници одржаној 26.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ се пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5822/18 од 18.07.2019. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Параћину П 84/17 од 19.06.2018. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиљи на име трошкова поступка по ревизији плати 27.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П 84/17 од 19.06.2018. године, ставом првим изреке, делимично је одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Параћину Ив 2407/12 од 07.09.2012. године у делу у коме је тужени обавезан да тужиљи на име дуга исплати 5.266.330,17 динара, са законском затезном каматом од 28.06.2012. године до испате и трошкове извршења у висини од 105.131,00 динар. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати 836.979,80 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 5822/18 од 18.07.2019. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је укинута решење о извршењу Основног суда у Параћину Ив 2407/12 од 07.09.2012. године у делу у коме је обавезан тужени да тужиљи исплати на име главног дуга 5.266.330,17 динара, са законском затезном каматом од 28.06.2012. године до исплате и за трошкове извршења у висини од 105.131,00 динар и одбијен је захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име главног дуга плати 5.266.330,17 динара, са законском затезном каматом од 28.06.2012. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у висини од 105.131,00 динар, и обавезана је тужиља да туженом на име трошкова поступка плати 600.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су 25.06.2010. године закључиле уговор о јемству, у коме је у члану 1. наведен износ кредита који је одобрен главном дужнику СТР Комисион „Миленијум“ ПР ББ из ..., док су чланом 3. и 4. овог уговора предвиђене обавезе туженог, као јемца. Истог дана, тужила је закључила уговор о кредиту са главним дужником, који је брисан из Регистра привредних субјекта 31.12.2011. године. Уговором о кредиту главном дужнику је одобрен кредит у висини од 45.000 евра, у динарској противвредности по средњем курсу ЕФГ банке на дан пуштања кредита, са роком отплате од 120 месеци, рачунајући од дана пуштања кредита у течај, укључујући и грејс период од 12 месеци, по каматној стопи од 15,80% годишње за првих 12 рата и 21,21% годишње за преосталих 108 рата. Наведеним кредитом рефинансирана су постојећа кредитна задужења по претходна три уговора. За случај задоцњења, уговорена је затезна камата по стопи од 36,5% годишње. Корисник кредита је, као обезбеђење и уредно измирење обавезе дао пет сопствених меница, потписаних од стране оснивача СТР Комисион „Миленијум“ Параћин – ББ из ..., а које су као јемци потписали ББ, ВВ и АА. Рате кредита нису уредно отплаћиване, са којих разлога је тужила 30.09.2011. године кредит пренела на сумњива спорна и доспела потраживања, што значи да је практично од тог датума целокупни дуг доспео. Након тога, тужила је поднела предлог за извршење против ББ, ВВ и АА, као солидарних дужника, тражећи да се одреди извршење на основу веродостојне исправе. Основни суд у Параћину је одредио извршење против извршних дужника у одвојеним извршним поступцима, а одлучујући о приговору извршног дужника АА, овде туженог, ставио ван снаге решење о извршењу Основног суда у Параћину Ив 2407/12 од 07.09.2012. године у делу којим је одређено извршење и укинуо све спроведене извршне радње, а поступак наставио као поводом приговора против платног налога. У решењу о извршењу је назначено да се исти спроводи по основу менице серијски број .. од 25.06.2010. године за износ од 7.600.770,66 динара, са законском затезном каматом. Дуг туженог је мањи у односу на износ наведен у меници и износи 5.266.330,17 динара, од којег главницу чини износ од 4.471.762,51 динар, редовна камата 701.240,03 динара и затезна камата 93.327,63 динара.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично одржао на снази решење о извршењу од 07.09.2012. године за износ од 5.266.330,17 динара, са каматом од 28.06.2012. године и обавезао туженог да исплати дуг тужили на основу менице коју је потписао као јемац платац, применом члана 1001, 1002. и 1004. Закона о облигационим односима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, укинуо решење о извршењу и одбио захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужени да јој на име

главног дуга плати 5.266.330,17 динара, са каматом од 28.05.2012. године до исплате, као и трошкове извршног поступка у висини од 105.131,00 динар, с обзиром да је сматрао да иако се ради о солидарним дужницима, да уколико би потврдио првостепену пресуду, да би у тој ситуацији оба солидарна дужника била обавезана појединачно да плате тражено потраживање, које потиче из истог правног основа, односно из истог уговора. Став другостепеног суда је да уколико постоји више солидарних дужника, да се у предлогу или тужби мора назначити њихова солидарност, а како су изостављене речи, „као солидарни дужник“, усвајањем захтева тужиле створиле би се појединачне обавезе за сваког солидарног дужника и они се у таквом случају не би могли позивати на одредбе у вези регресирања солидарних дужника један према другом. На основу таквих судских одлука, према ставу другостепеног суда, тужилца би могла да поднесе различите предлоге за извршење и да по сваком од њих наплати потраживање, што значи да би тужилца у овом случају могла да наплати једно те исто потраживање три пута према свим солидарним дужницима. Другостепени суд је даље сматрао да је једина могућност да извршни поверилац, уколико наплати дуг од једног дужника, да не поднесе предлог за извршење на основу друге судске одлуке, али је то његова добра воља и то се не може препустити слободној вољи тужиле, да у конкретном случају тужилца у захтеву није назначила да се обавезу тужени „као солидарни дужници“ да исплати тражени дуг, што би касније омогућило примену члана 414. до 424. Закона о облигационим односима у погледу регресних права дужника исплатиоца.

По оцени Врховног касационог суда, основано се наводима ревизије тужиле оспорава правилност примене материјалног права.

Чланом 414. ставом 1. Закона о облигационим односима прописано је да сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће, све док не буде потпуно испуњена, али кад један дужник испуни обавезу, онда обавеза престаје и сви се дужници ослобађају, док је ставом 2. истог члана прописано да од више солидарних дужника, сваки може дуговати са другим роком испуњења, по другим условима и уопште са различитим одступањима. Чланом 1004. ставом 3. истог закона, прописано је ако се јемац обавезао као јемац платаца, одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или од обојице у исто време (солидарно јемство).

Из наведеног следи да је јемац-платец јемац који одговара повериоцу као главни дужник за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или од обојице у исто време. То је солидарно јемство које подлеже општим правилима солидарних облигација. Јемство у принципу рађа супсидијарну обавезу на страни јемца, што значи да поверилац може захтевати испуњење обавезе тек пошто је главни дужник не испуни у року одређеном у писаном позиву, међутим, када је у питању јемац-платец, онда се напушта принцип супсидијарности и јемац одговара солидарно са главним дужником. Када се пође од утврђеног чињеничног стања, односно да се тужени као јемац-платец обавезао за целу обавезу према тужилци, а што следи из уговора закљученог 25.06.2010. године, то тужилца, а сагласно напред наведеним одредбама Закона о облигационим односима може захтевати њено испуњење било од главног дужника, било од јемца или обојице у исто време, све док обавеза не буде испуњена, а када један од дужника испуни обавезу, она престаје и сви дужници се ослобађају, стога, тужилца неће моћи да наплати два

пута исто потраживање по истом основу, али има право избора од ког солидарног дужника ће се наплатити.

С обзиром на напред наведено, како је другостепени суд због погрешне примене материјалног права погрешно сматрао да тужени није у обавези да тужиљи исплати наведено потраживање и како је утврђено да је дуг туженог 5.266.330,17 динара, од којег главницу чини износ од 4.471.762,51 динар, редовна камата 701.240,03 динара и затезна камата 93.327,63 динара, то је другостепена одлука преиначена, тако што је одбијена, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда, на основу члана 416. став 1. ЗПП, са којих разлога је одлучено као у ставу првом изреке.

С обзиром да је тужиља успела у поступку по ревизији, то истој сагласно члану 165. став 2. ЗПП припадају трошкови поступка по ревизији, са којих разлога је тужени обавезан да тужиљи на име трошкова по ревизији плати 27.000,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама за рад адвоката, са којих разлога је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић